

Tarja Larsson

Kielineuvoston vaalisanastoa päivitetty

Ruotsissa mentiin tänä vuonna vaaliuurnille (valurna) sunnuntaina 9. syyskuuta – mikäli ei ehtinyt käydä sitä ennen ennakoäänestämässä (förhandsröstning). Kielineuvosto päivitti vaalien alla Kieliviesti-lehdessä aiemmin julkaistun vaalisanaston. Päivitettyssä sanastossa muutamien termien käännösuosituksia on muutettu ja uusia sanoja on lisätty noin 30.

Ruotsissa yleiset vaalit (allmänna val) järjestetään neljän vuoden välein, ja varsinainen vaali- eli äänestyspäivä (valdag) on aina syyskuun toinen sunnuntai. Valtiopäivävaaleissa (riksdagsval) saavat äänestää Ruotsin kansalaiset, jotka ovat nyt tai ovat aikaisemmin olleet kirjoilla Ruotsissa. Kuntavaaleissa (kommunalval) ja maakäräjävaaleissa (land-

stingsval) saavat äänestää kyseisessä kunnassa tai kyseisten maakäräjien alueella kirjoilla (folkbokförd) olevat henkilöt, jotka ovat joko Ruotsin kansalaisia tai jonkin muun EU-maan, Islannin tai Norjan kansalaisia. Myös muiden kuin edellä mainittujen maiden kansalaiset ja myös kansalaisuudettomat henkilöt saavat äänestää kunta- tai maakäräjävaaleissa, jos he ovat olleet kirjoilla Ruotsissa vähintään kolme vuotta.

Jo aiemmin Kielineuvoston vaalisanastossa oli termi neljän prosenttin kynnyks (fyraprocentsspärr), joka tarkoittaa sitä, että saadakseen edustajia valtiopäiville puolueen pitää saada valtiopäivävaaleissa vähintään 4 prosenttia äänistä. Uutena sanana sanastoon on lisätty pienpuoluekynnyks (småpartispärr).

Valtiopäivävaaleissa sillä on sama merkitys kuin neljän prosentin kynnyksellä, mutta maakäräjävaaleissa kynnyks on 3 prosenttia ja kuntavaaleissa 3 prosenttia niissä kunnissa, jotka on jaettu vaalipiireihin (valkrets) ja 2 prosenttia niissä kunnissa, joita ei ole jaettu vaalipiireihin.

Sanaston uusista sanoista voidaan mainita myös kiertävä äänen vastaanottaja (ambulerande röstmottagare) ja mobiili ennako-äänestys (mobil förtidsröstning), jotka kuuluvat Kielineuvostosta hiljattain kysytyihin kysymyksiin. Kiertävä äänen vastaanottaja voi noutaa äänen sellaiselta henkilöltä, joka ei sairauden, iän tai toimintarajoitteen vuoksi pääse äänestyspaikalle (röstningslokal) eikä myöskään pysty äänestämään valtuutetun välityksellä (budröstning). Mobiili ennako-äänestys tarkoittaa sitä, että esimerkiksi linja-auto kiertää kunnassa eri paikoissa ja eri aikoina vastaanottamassa kuntalaisten ääniä.

Muita uusia sanoja ovat esimerkiksi mielipidetutkimus (opinionsundersökning) ja

henkilörasti (personkryss), ja sanastoon on lisätty myös muun muassa alustava ja lopullinen vaalitulokset (preliminärt ja slutligt valresultat). Ensikertainen äänestäjä (förstagångsväljare) on lyhennetty päivitetyssä sanastossa muotoon ensiäänestäjä ja valförrättare-termin uusi käännessuositus on vaalitoimitsija. Nykyiset suositukset mandat-sanankäänneksi vaaliterminä ovat edustajanpaikka ja mandaatti.

Kielineuvoston vaalisanasto sisältää tällä hetkellä noin 120 hakusanaa, ja se on vapaasti käytettävissä Kielen ja kansanperinteen tutkimuslaitoksen verkkosivustolla osoitteessa <http://www.sprakochfolkminnen.se/sprak/minoritetsprak/suomi-finska/ruotsalais-suomalaiset-sanastot/sanastot/2014-01-23-vaalisanasto.html>

Kirjoittaja toimii suomen kielen huoltajana Kielineuvostossa. Teksti on julkaistu alun perin Suomen Uutisviikossa 7.9.2018.